

VRIENDENMIDDAG

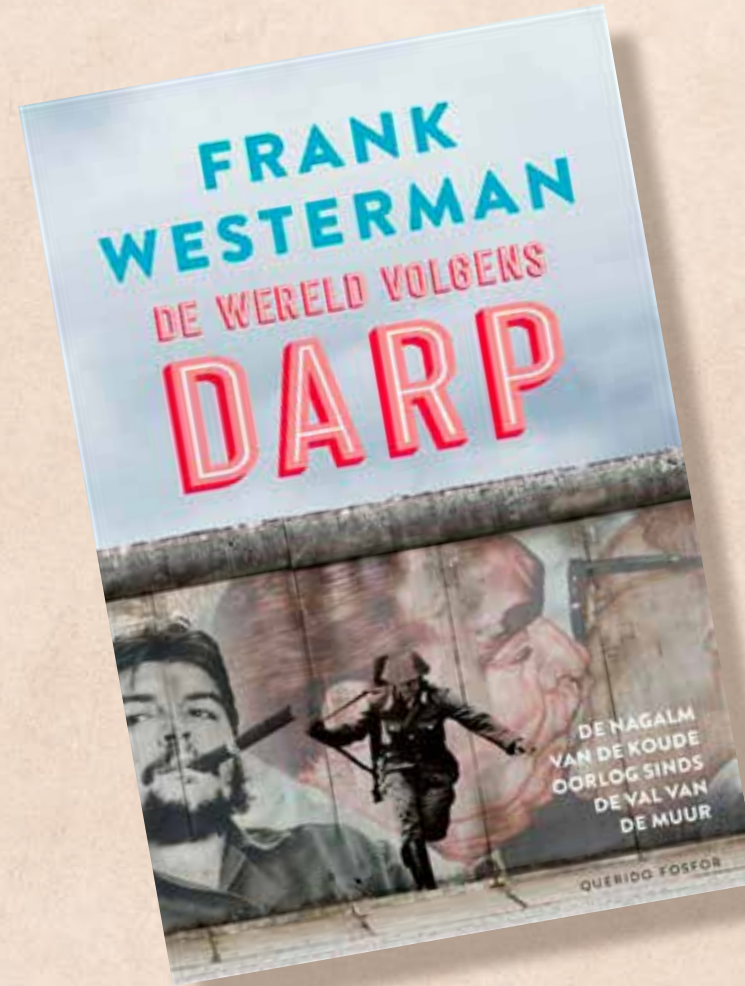
27 JANUARI 2020

COLOFON
fotowerk:
Joop Ross

tekstverslag:
Ellen Vorsteveld

ontwerp en opmaak:
Joop Ross

© St. Vrienden van
HOVO Utrecht

Verslag van de Vrien-
denmiddag, maandag
27 januari 2020
in de Unie van
Utrechtzaal (Aula) van
het Academiegebouw
van de Universiteit
Utrecht.

Spreker:
dhr. Frank Westerman,
journalist en schrijver
over het onderwerp:

“De wereld volgens DARP”

foto rechts: de hal van het Academiegebouw

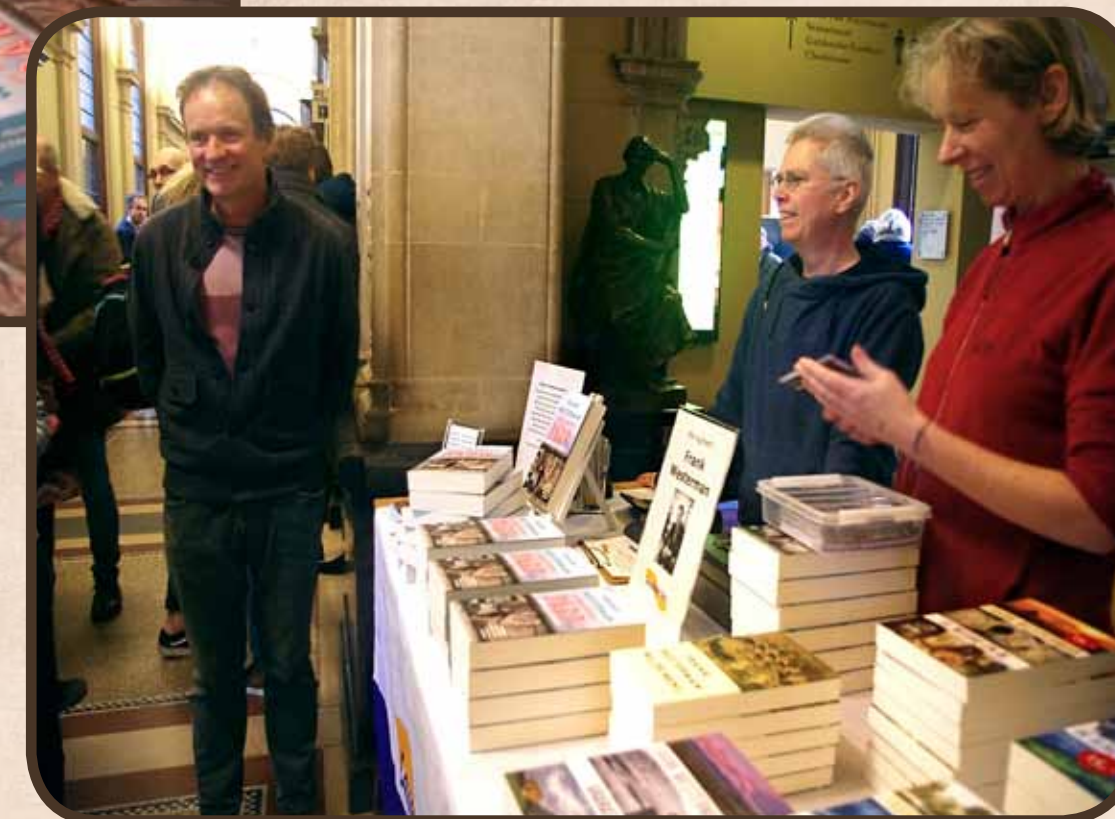
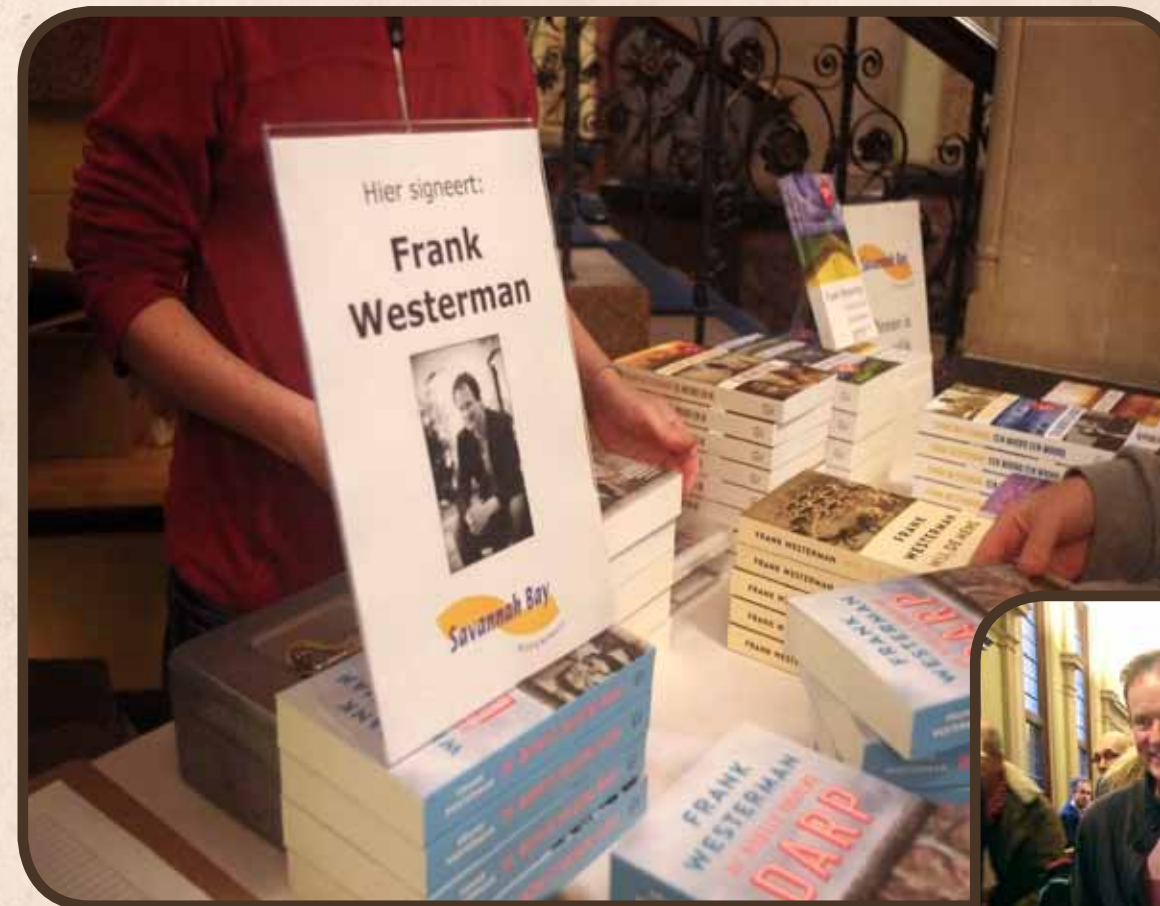
Welkom en ontmoeting...

Het was weer gezellig druk op de jaarlijkse Vriendenmiddag van de Vrienden van HOVO in het academiegebouw aan het Domplein.

De spreker van deze middag was de schrijver Frank Westerman, die een voordracht zou houden rondom zijn boek 'De wereld volgens DARP'.

Er waren 175 vrienden en genodigden en de koffie en thee voor aanvang en in de pauze en de drankjes na afloop zorgden voor een gezellige sfeer. De universiteitskoekjes smaakten prima!

In de hal was een stand van boekhandel Savannah, waar je een door de schrijver gesigneerd exemplaar van het boek kon aanschaffen en ook daar was veel belangstelling voor.

De lezing...

Rond 2 uur werden de aanwezigen in de aula welkom geheten door de voorzitter van de Vrienden van HOVO Utrecht, dhr. Harry Peeters. Daarna gaf hij het woord aan Frank Westerman. In een vakje van de lessenaar ligt een grote bruine, beetje gescheurde envelop, waarover later meer. Na een fragment uit het luisterboek 'De wereld volgens DARP', begon Frank zijn lezing met het benoemen van zijn lievelingsdier: de ijsbeer. Die was namelijk op dezelfde dag geboren in de dierentuin van Emmen. Vervolgens schetste hij zijn mensbeeld aan de hand van Escher's illustratie 'Ontmoeting'. Evolutie, metamorfose, engel en duivel zijn terugkerende thema's in zijn werk.

In zijn boeken gaat het vaak om het kantelpunt, waar droom omslaat in nachtmerrie. Het streven van de mens naar een betere, een maakbare wereld en de omslag naar het slechte. 'Mijn boeken bevatten waargebeurde verhalen', zei Frank, 'maar noem mijn boeken vooral geen non-fictie'. Om dit soort boeken te kunnen schrijven moet je last hebben van 'Herausweh', het tegenovergestelde van 'Heimweh'.

Wachtoren, restant van de kernwapenopslag Havelterberg

Vervolgens

nam Frank ons in zijn verhaal mee op 3 reizen naar plaatsen, die hij tijdens de koude oorlog had bezocht en waar hij jaren later nog eens naar terug was gegaan. We gingen met hem naar Darp, naar Cuba en naar Roemenië.

Darp

De 1e reis naar Darp was geen verre reis; het ging in optocht van Steenwijk naar het Darperbos, om te protesteren tegen de kernwapens, die daar opgeslagen lagen. Contact met de bevolking van Darp was er niet. Dat gesprek kwam er wel bij de tweede reis naar Darp in 2018 aan de bar in buurthuis De Stobbe.

Cuba

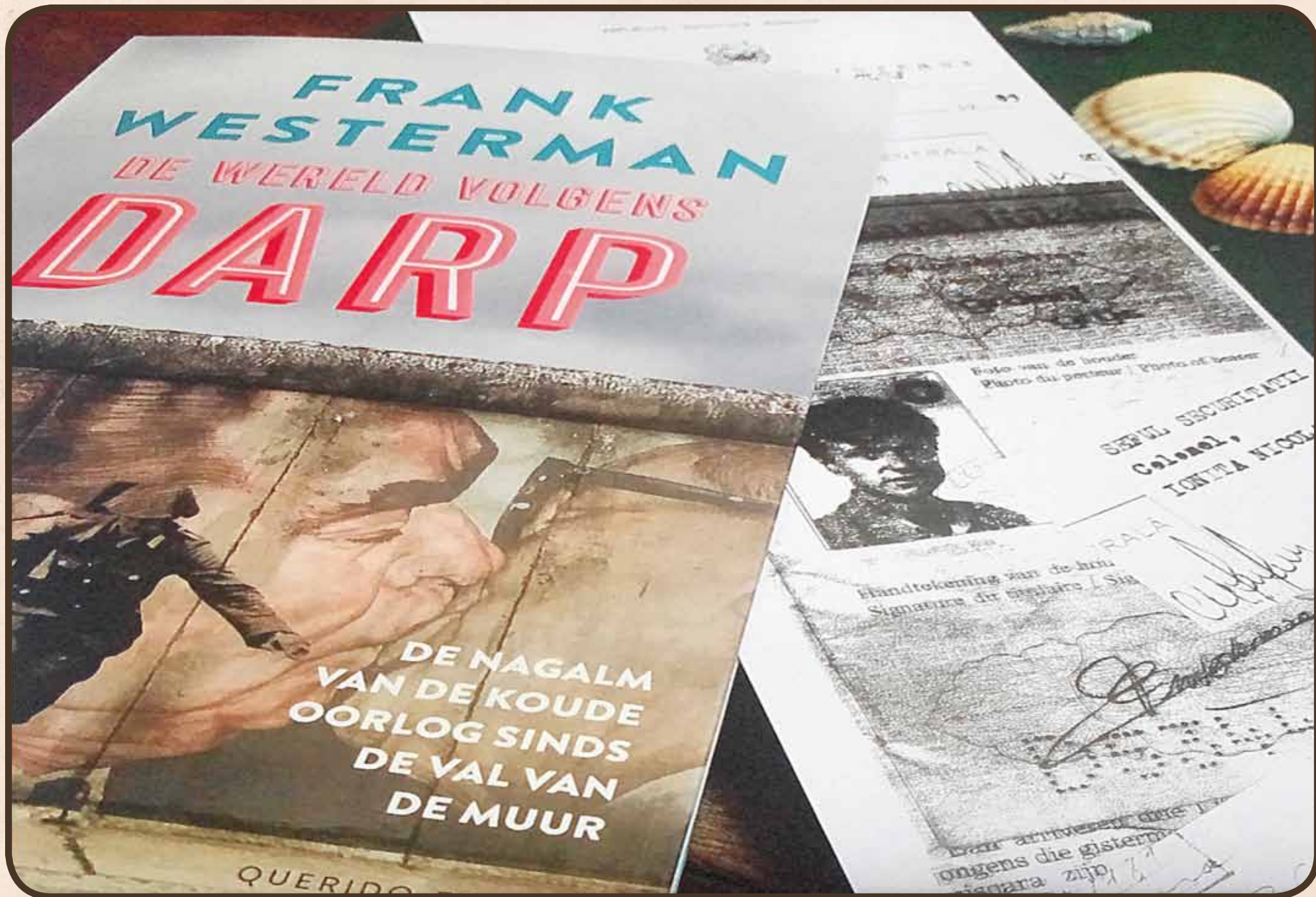
In Cuba had Frank in 1985 deelgenomen aan de José Martí Brigade van linkse Europeanen, die op uitnodiging van Fidel Castro hun solidariteit met Cuba kwamen betuigen. Dat de Brigade een trainingskamp voor terroristen zou zijn, deed Frank toen af als bespottelijk, bourgeois leugens. Maar dat beeld kantelde later, na zijn ontmoeting met een voormalig RAF terroriste. Wie waren die andere leden van de Brigade, die Italianen, die Basken?

De laatste terugkeer naar Cuba vond plaats in 2019 om Ciudad Nuclear te bezoeken, Cuba's nucleaire droom. Van de 12 beloofde kernreactoren was er één gebouwd en zelfs die was niet afgebouwd. In 2001 had men het opgegeven om nog verder te bouwen.

De boventoon in Havana was toch steun voor het regime en een anti-Trump stemming.

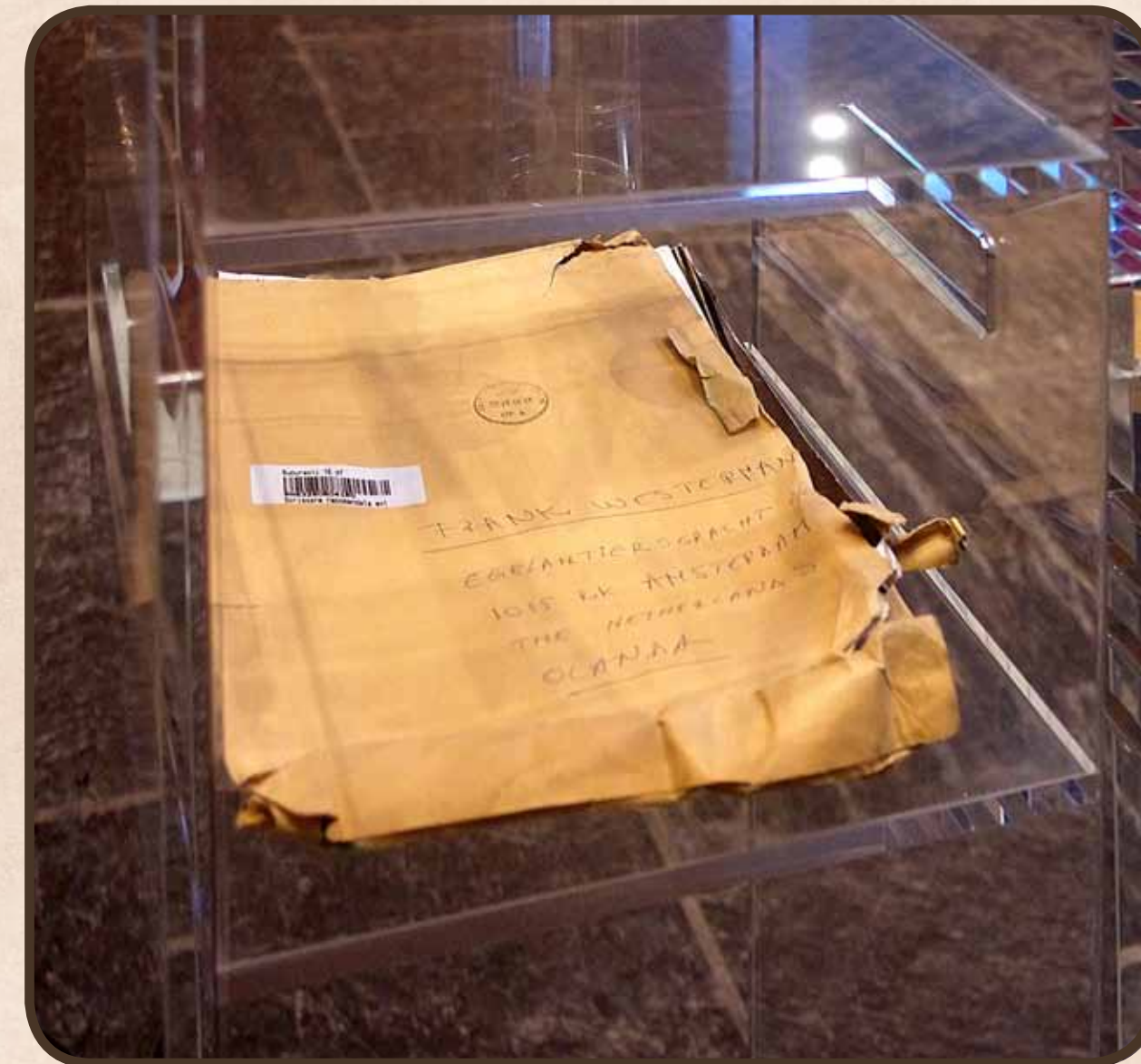
Cludad Nuclear, onafgebouwd

Roemenië

November 1989 valt de Berlijnse muur. Hoewel het voor de hand lag om naar Berlijn af te reizen kozen Frank en zijn vriend ervoor om naar Roemenië te gaan, het enige land in het Oostblok, dat nog ‘achter het IJzeren Gordijn’ lag. Het verhaal van de reis naar Roemenië klinkt als een spannend spionageverhaal. Reizen op een toeristenvisum, ski’s op het dak, het gevoel te worden gescha-duwd, te worden gevolgd door secu-risten, eindigend in een zeer hardhan-dige confrontatie met de Roemeense geheime dienst, waarna ze de grens met Hongarije werden overgezet. Frank benadrukte echter meerdere keren, dat zijn ervaring niks voorstel-de vergeleken met het bloedbad, dat op dat moment in Timisoara plaats-vond.

Jaren later reist hij terug naar Roeme-nië om zijn Securitate dossier op te halen. We weten nu eindelijk waarom die gescheurde bruine envelop daar ligt op het podium. Het is het Securi-tate-dossier over de objecten met de codenamen OPREA en OLARU. Verontrustend, zo gedetailleerd als alles is beschreven.

Securitate dossier van Frank Westerman

Vragen

Na de pauze was er gelegenheid tot het stellen van vragen. Een kleine greep uit de vragen en antwoorden. Als reactie op één van de vragen uit de zaal, zegt Frank, dat hij voorzichtig is met ‘futureslogie’. Het is moeilijk om vooruit te denken. Hij noemt als voorbeeld de onvoorspelbaarheid van de relatie tussen Amerika en Noord Korea. Dat gaat van crisis naar handen schudden naar een nieuwe fase van verzuring. De koude oorlog van destijds speelt zich nu af in verre oorden. ‘De geschiedenis herhaalt zich niet, ze rijmt’.

Is er een rode draad te ontdekken in de gesprekken die Frank Westerman had op zijn terugkeer reizen? Ja zegt Frank, noem het ressentiment, wrok, vaak gekoppeld aan een gevoel van verlies of vernedering. Dat samen vormt een giftige cocktail.

Schrijven, hoe doet u dat?

Op de vraag 'hoe doet u dat, dat schrijven?' komt een uitgebreid antwoord.

Frank Westerman noemt zichzelf een verteller, een onderzoeker. Het verhaal ontwikkelt zich al schrijvende. Hij interviewt de mensen niet, maar trekt liever een tijdje met ze op. Hij gaat naar de dingen toe.

'Noem mij maar documentairemaker op papier'.

Dankwoord

Na afloop bedankt Engelen Verhoeff namens het bestuur van De Vrienden Frank Westerman voor zijn verhaal en zegt dat zijn woorden mooi geëchood hebben tussen de muren van de Aula met zijn rijk historisch verleden. Ze verwijst subtiel naar de leeftijd van De Vrienden door ons een ideaal gehoor te noemen, omdat we de gebeurtenissen, die Frank beschrijft, bewust hebben meegemaakt. Als troost voor het feit, dat de Domtoren helemaal is ingepakt, overhandigt ze Frank een eveneens ingepakte Domtoren, met dit verschil dat hij deze toren mag uitpakken en opbranden.

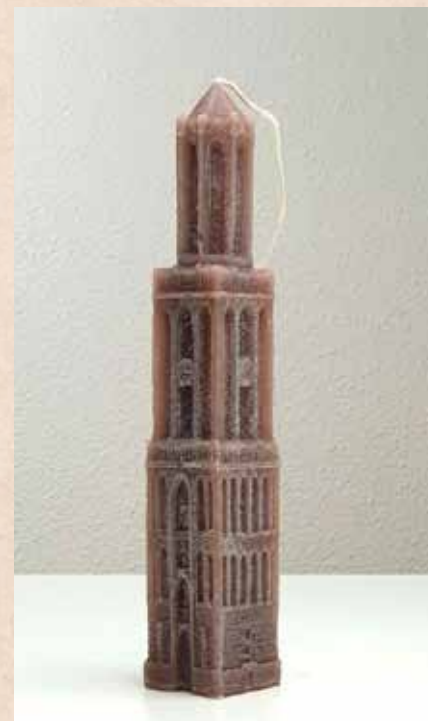
Daarna nodigt ze iedereen uit om nog een drankje te drinken en dat doen we graag.

Domkaars

Frank ontvangt als waardering voor zijn boeiende verhaal o.a. een z.g. Domkaars cadeau. Symbolischer kan het niet met een wegens restauratie ingepakte Domtoren, die daardoor voor jaren uit het zicht is...

Universiteit Utrecht

27 januari 2020

12:30 *Zaal 1636, BG.*

Ontvangst Vriendenmiddag HOVO Utrecht

12:30 *Westerdijkkamer, BG.*

Catering Vriendenmiddag HOVO Utrecht

14:00 *Aula, BG.*

Lezing Vriendenmiddag HOVO Utrecht